

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Det svenska nätverket Hälsofrämjande hälso- och sjukvård (HFS)

...en del av det internationella nätverket
Health Promoting Hospitals & health services,
initierat av WHO 1993

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Hälso- och sjukvårdens utmaning

Ändrad demografi – fler äldre

Ändrat sjukdomspanorama – fler individer med kronisk sjukdom

Allt större delen av vårdinsatser "reparativa"

Ökad psykisk ohälsa

Nya krav från brukarna

Ny kunskap och teknik

Ny insikt om ojämlik hälsa och vård

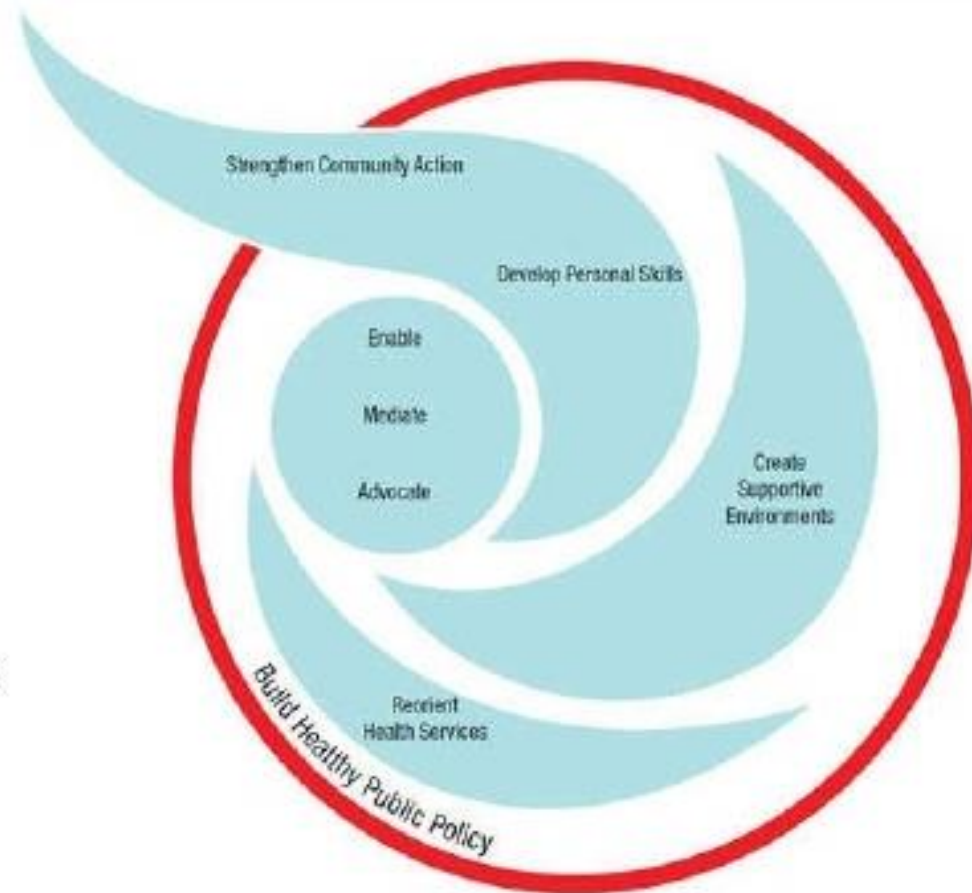
med

Strama ekonomiska ramar!

Ottawa Charter, 1986

Enable-Mediate-Advocate

- Skapa en hälsoinriktad samhällspolitik
- Förnya hälso- och sjukvården
- Skapa stödjande miljöer för hälsa
- Utveckla personliga färdigheter
- Stärka möjligheter till insatser på lokal nivå

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Det internationella HPH-nätverket

”Ett nätverk av nätverk”

Över 950 sjukhus och
vårdorganisationer
i 40 länder

International Network of
Health
Promoting
Hospitals & Health Services

Nätverket Hälsofrämjande hälso- och sjukvård (HFS)

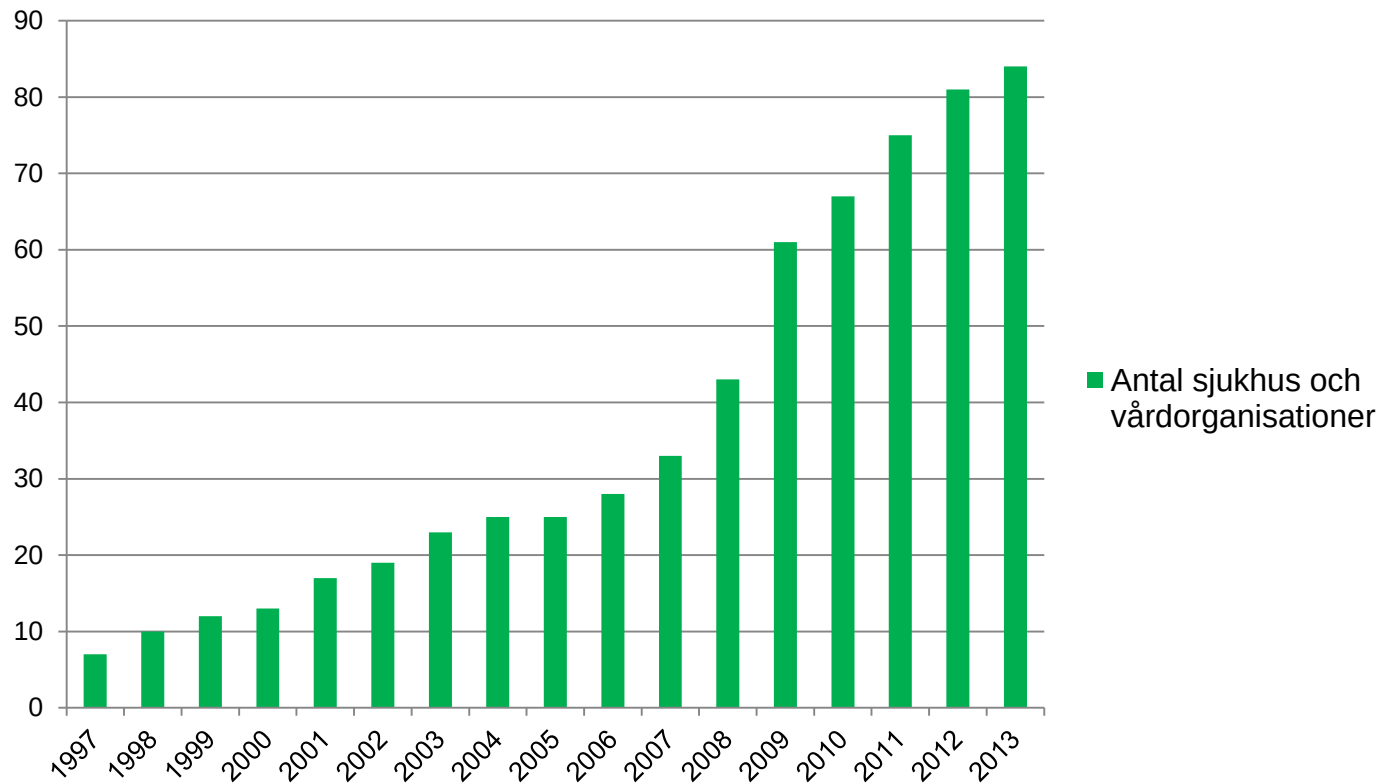

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Nätverket växer

Medlemsutveckling inom HFS-nätverket

Feb 2014: 18 landsting/regioner och 5 sjukhus/vårdorganisationer.

Totalt deltar närmare 90 sjukhus/vårdorganisationer (baserat på medlemsavgift till HPH)

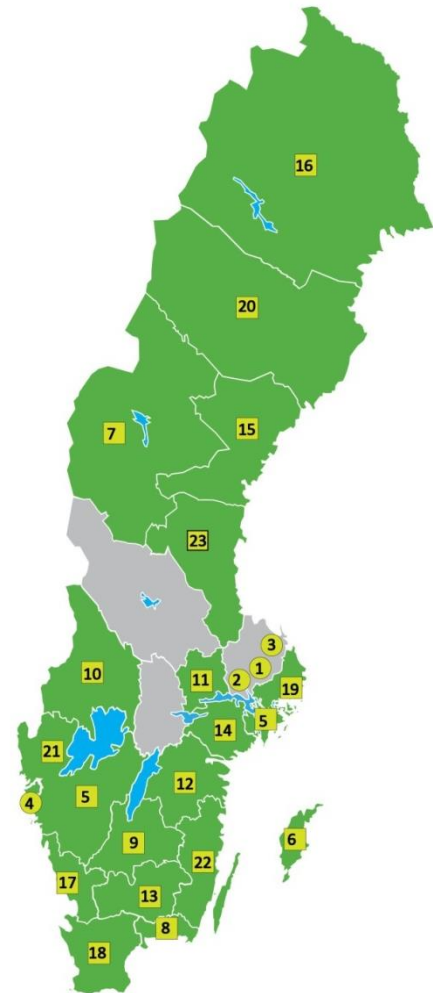
HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Nätverkets utbredning 2014

Kvadrat = landsting, privata vårdorg

Cirkel = sjukhus, primärvårdsorg

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Medlemmar 2014 (feb)

Enskilda sjukhus/organisatorisk enheter

- 1 Akademiska sjukhuset Uppsala
- 2 Lasarettet i Enköping
- 3 Primärvården Uppsala län
- 4 Capio Lundby sjukhus
- 5 Capio närsjukvård

Hela vårdorganisation/landsting

- 8 Norrbottens läns landsting
- 9 Hälso- och sjukvården Gotland
- 10 Jämtlands läns Landsting
- 11 Landstinget Blekinge
- 12 Landstinget Halland
- 13 Landstinget i Jönköping
- 14 Landstinget Kronoberg
- 15 Landstinget Sörmland
- 16 Landstinget Västernorrland
- 17 Landstinget i Östergötland
- 18 Region Skåne
- 19 Stockholms läns landsting
- 20 Västerbottens läns landsting
- 21 Capio Närsjukvård
- 22 Region Västra Götaland
- 23 Landstinget i Värmland
- 24 Landstinget i Västmanland
- 25 Landstinget i Gävleborg
- 26 Landstinget i Kalmar län

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Nätverkets grundide

Skapa en mer effektiv hälso- och sjukvård genom en tydligare målinriktning mot bästa möjliga hälsa för patienter, medarbetare och befolkning

Hälsoorientering!

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Strategiska mål - yttre

Konceptet hälsofrämjande hälso- och sjukvård är integrerat i ordinarie ledning och styrning

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Strategiska mål - inre

Medlemsorganisationerna stödjer och stärker varandra samt tillvaratar och utvecklar erfarenhetsbaserad kunskap och lärande

- **Styr- & ledningsperspektivet**

Hälsoorientering som strategi för en effektivare vård

- **Patientperspektivet**

Hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser

- **Befolkningsperspektivet**

Kunskap som stödjer samhällets arbete för befolkningens hälsa

- **Medarbetarperspektivet**

Modellbildare för den goda arbetsplatsen

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Operationellt utvecklingsarbete via temagrupper

- Hälsofrämjande förhållningssätt
- Psykisk hälsa
- Hälsofrämjande vårdmiljö
- Hälsofrämjande arbetsplats
- Levnadsvanor (alkohol, tobak, matvanor, fysisk aktivitet)
- Hälsoekonomi
- Avtal/ersättningssystem som stödjer en hälsoorientering
- Indikatorer - för en hälsofrämjade hälso- och sjukvård
- Kollegial Granskning

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

21st International HPH Conference

22-24 May 2013

Towards a more health-oriented health service
– an issue of body and mind

The contribution of HPH to Health 2020

21st International HPH Conference
Body and Mind

22-24 MAY 2013

Organizers

International Network of
Health Promoting
Hospitals & Health Services

HFS
Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

WHO Collaborating Centre
for Health Promotion
in Hospitals and Health Care

REGION
VÄSTRA GÖTALAND

Nätverket Hälsofrämjande hälso- och sjukvård (HFS)

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Testa dina levnadsvanor!

Tobak, alkohol, fysisk aktivitet och mat

Nätv

Testa dina vanor: TOBAK

Markera ett alternativ på varje fråga – det du brukar göra!

Mina rökvanor:

- ☐ Jag har aldrig varit rökare
- ☐ Jag har slutat röka för mer än 6 månader sedan
- ☐ Jag har slutat röka för mindre än 6 månader sedan
- ☐ Jag röker, men inte dagligen
- ☐ Jag röker dagligen:
 - ☐ 1–9 cigaretter per dag
 - ☐ 10–19 cigaretter per dag
 - ☐ 20 eller fler cigaretter per dag

Mina snusvanor:

- ☐ Jag har aldrig varit snusare
- ☐ Jag har slutat snusa för mer än 6 månader sedan
- ☐ Jag har slutat snusa för mindre än 6 månader sedan
- ☐ Jag snusar men inte dagligen
- ☐ Jag snusar dagligen:
 - ☐ 1–3 dosor per vecka
 - ☐ 4–6 dosor per vecka
 - ☐ 7 eller fler dosor per vecka

Hur ligger du till?

REKOMMENDATIONEN ÄR:

- Fysisk aktivitet som ger ökad puls och snabbare andning motsvarande 150 minuter per vecka, eller
- Intensiv träning som ger en markant ökning av puls och andning i minst 75 minuter per vecka.

Den intensiva aktiviteten räknas som dubbla minuter, så 75 minuter intensiv träning räknas som 150 minuter. Det totala antalet minuter ska vara minst 150 minuter per vecka.

KOM IHÅG!
All rörelse räknas, det är bättre att röra sig lite än inte alls. Res dig upp och ta regelbundna pauser för att undvika långvarigt stillasittande!

För dig som vill komma igång

Tänk efter vilka vinster du kan få med en förändring. Vad tycker du om att göra? Vilka aktiviteter tycker du är lustfyllda?

Tips för att öka din aktivitet:

- Utnyttja möjligheter till rörelse under dagen till exempel genom att:
 - ta trapporna i stället för hissen.
 - kliv av bussen en hållplats tidigare.
 - ta cykeln i stället för bilen.
- Planera in dina tider för fysisk aktivitet i kalendern.
- Försök hitta en motionskompis, det är en bra draghjälp.
- Håll koll på din fysiska aktivitet med hjälp av en stegräknare eller en aktivitetsdagbok.

Ägna dig gärna åt någon muskelstärkande aktivitet två gånger i veckan. Balans träning är perfekt för dig som är äldre än 65 år.

LÄS MER

www.1177.se

www.fhi.se/fysiskaktivitet

TA KONTAKT

Din vårdgivare

HÄLSOKALKYLATOR

Exempel – Uppsala län. Steg 1:

Antal färre nya sjukdomsfall vid viss riskfaktor förbättring

Health calculator

Region: **Uppsala**

Skriv ut

Ta bort data

Prognos perioden: 5

Åldersgrupp	Antal	
	M	K
20-44	60410	59202
45-64	41842	42431
65-84	24933	26915
Total	127 185	128 548

Hälsokalkylator

© HFS & Uppsala University, 2012-2014

UPPSALA UNIVERSITET

HFS

BMI > 30

2012		2017	
M	K	M	K
12	9	11	8
16	14	15	13
15	15	14	14

Daglig rökning

2012		2017	
M	K	M	K
9	10	8	9
14	12	13	11
10	11	9	10

Fysisk inaktivitet

2012		2017	
M	K	M	K
18	16	17	15
22	22	21	21
24	23	23	22

Riskbruk

2012		2017	
M	K	M	K
11	12	9	10
8	7	6	5
4	4	3	3

Σ

	Nya fall				
Diabetes	-10	-2	-5	0	-17
Ischemiska hj	-3	-6	-2	0	-11
Stroke	0	0	0	0	0
Lungcancer	0	-3	0	0	-3
Koloncancer	0	0	0	0	0
Bröstcancer	0	0	0	-1	-1
Prostata cancer	0	0	0	0	0
KOL	0	-20	0	0	-20
Depression	0	0	0	-2	-2
Frakturer	0	-1	-1	0	-2
Alkoholrelaterade sjukdomar	0	0	0	-26	-26
Totalt	0	0	0	0	0

Nya fall

QALY

DALY

HSV (SEK)

Kommun (SEK)

Försäkringskassan (SEK)

HÄLSOKALKYLATOR

Exempel – Uppsala län. Steg 2

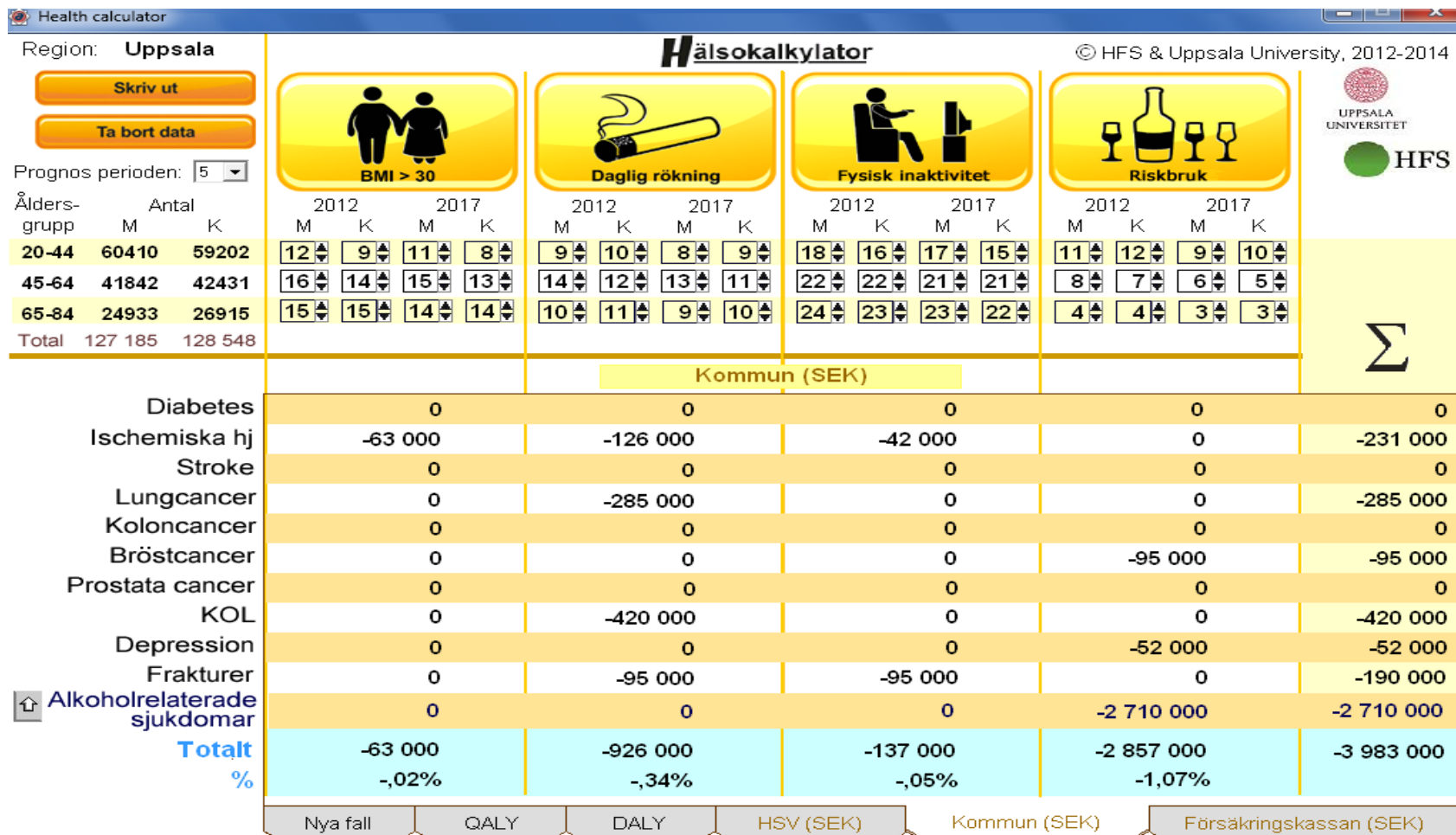
Förändring av sjukvårdskostnader vid viss riskfaktor förbättring

Region: Uppsala					
Skriv ut		Hälsokalkylator			
Ta bort data		© HFS & Uppsala University, 2012-2014			
Prognos perioden: 5		 BMI > 30 Daglig rökning Fysisk inaktivitet Riskbruk			
Åldersgrupp		2012		2017	
Antal		M	K	M	K
20-44	60410 59202	12	9	11	8
45-64	41842 42431	16	14	15	13
65-84	24933 26915	15	15	14	14
Total	127 185 128 548				
		HSV (SEK)			
Diabetes		-358 290	-71 658	-179 145	0
Ischemiska hj		-122 463	-244 926	-81 642	0
Stroke		0	0	0	0
Lungcancer		0	-175 353	0	0
Koloncancer		0	0	0	0
Bröstcancer		0	0	0	-25 624
Prostata cancer		0	0	0	0
KOL		0	-1 409 840	0	0
Depression		0	0	0	-66 340
Frakturer		0	-117 700	-117 700	0
Alkoholrelaterade sjukdomar		0	0	0	-805 700
Totalt		-480 753	-2 019 477	-378 487	-897 664
%		-,18%	-,76%	-,14%	-,33%
Nya fall		QALY	DALY	HSV (SEK)	Kommun (SEK)
					Försäkringskassan (SEK)

HÄLSOKALKYLATOR

Exempel – Uppsala län. Steg 3

Förändring av **samhällskostnader** vid viss riskfaktor förbättring

Avtal/uppdrag

”långsiktigt och ihärdigt arbete med att formulera tydliga och konkreta uppdrag samt för att implementera och övertyga”.

Framgångsfaktorer

- Tydligt formulerade uppdrag/avtal
- Utdata behöver komma snabbt för att få kraft i verksamhetsutveckling
- Dialog är ett av de bästa instrumenten för att nå meningsskapande och utveckling

Kollegial granskning, några exempel:

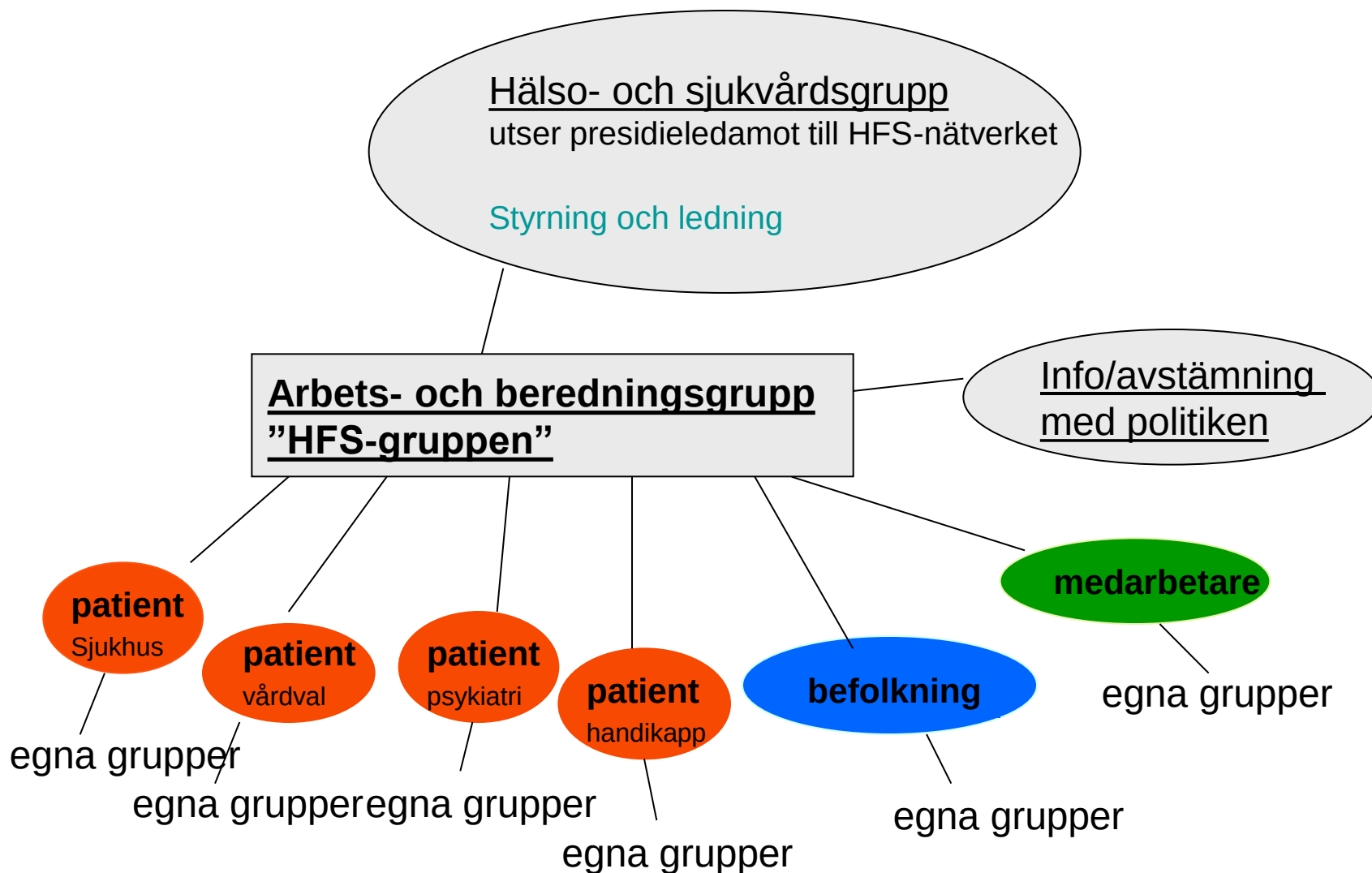
- Sörmlands kollegiala granskning med Västernorrlands primärvård bidrog till att man nu använder stora delar av Västernorrlands uppföljningssystem för hälsofrämjande och förebyggande arbete i Sörmlands primärvård.
- Piteå älvdals sjukhus och Sollefteås sjukhus kollegiala granskning synliggjorde svårigheterna för Piteå som enskilt sjukhus. Det bidrog till en diskussion om landstingsmedlemskap för Norrbotten i HFS, som numer också är medlem som landsting.
- Östergötlands granskning tillsammans med landstinget i Västerbotten bidrog till tydligare uppdragsskrivningar i Västerbotten och kraftfullare förändringsprocesser i Östergötland.
- Genom HFS-nätverkets informationsspridning har Sörmlands funktioner med hälsokoordinatorer i primärvård nu fått en spridning även till nyblivne HFS-medlemmen Landstinget Västmanland.

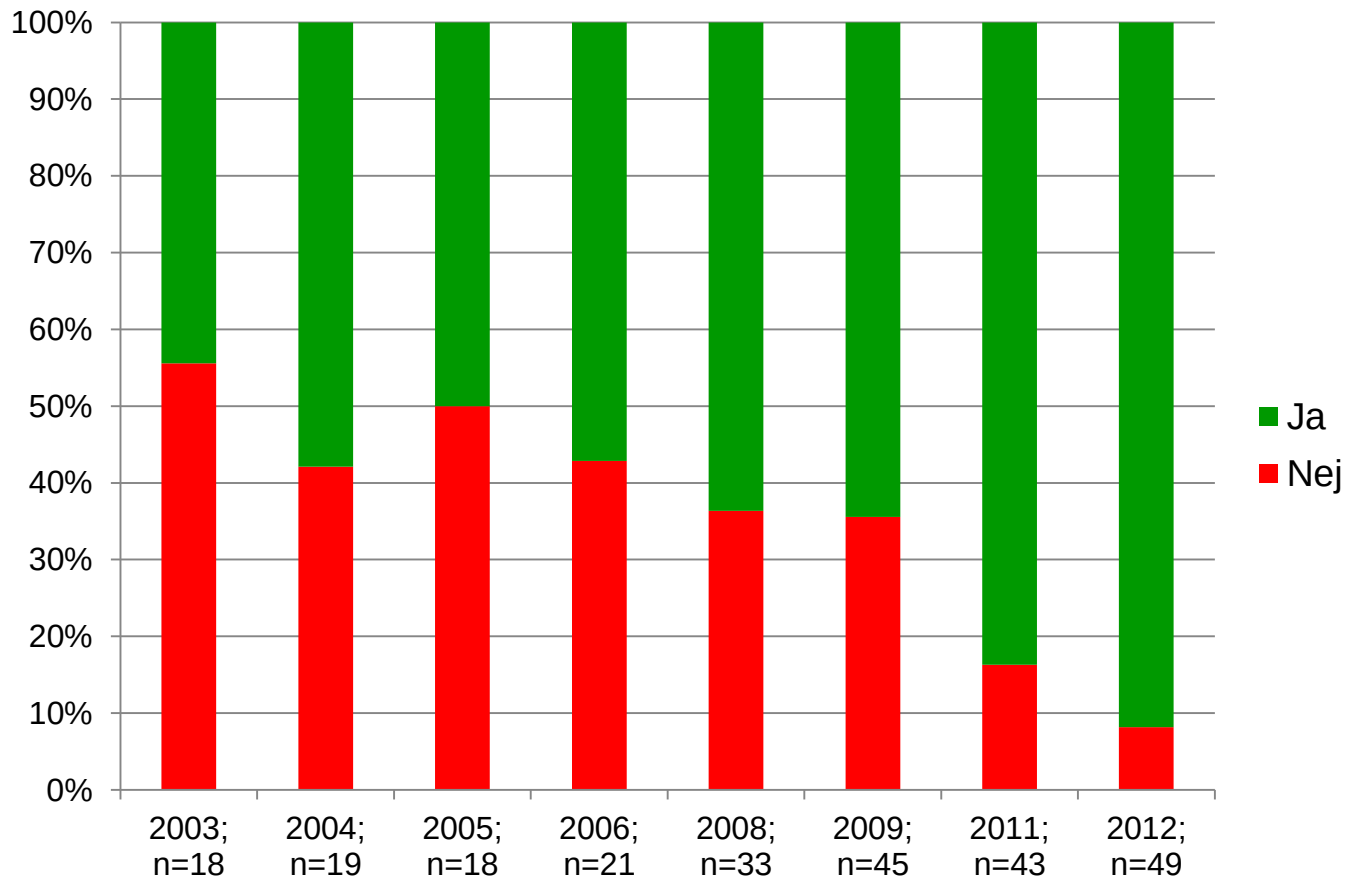
HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Landstinget Västmanland

INDIKATORFRÅGA: Organisationen kompetensutvecklar systematiskt medarbetare inom hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Internationella HPH konferensen
22-24 April 2013 i Barcelona

Changing hospitals and health service culture
to better promote health

- Health literacy; an emerging concept for more patient-oriented health care
- Salutogenic culture for and by health care staff
- Better health care responses to community needs through a culture of cooperation

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Nationell konferens
13 Maj 2014 i Stockholm

Att styra och leda mot en hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Fokus hälsofrämjande möten.

Chefers och ledares ansvar, och möjligheter,
att skapa den organisation och det nytänkande som krävs
för framtidens hälso- och sjukvård.

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård
www.natverket-hfs.se

Socialstyrelsen

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Vad är unikt med nätverket?

Vi har skapat en infrastruktur - ett nätverk av nätverk

Vi omfattar alla delar av HoS - från landstingsledning till enskild medarbetare

Vi arbetar med omorientering av hälso- och sjukvården mot hälsoinriktning

En omställning av systemet, som innebär förändrade attityder,
tar lång tid och kräver uthållighet.

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Vad är unikt med nätverket?

Vi arbetar, särskilt, med

- Implementering av nationella riktlinjer för levnadsvanor – från ledning till vårdens medarbetare
- Det hälsofrämjande mötet – empati i vården!

Vi kan bidra till en mer jämlik hälso- och sjukvård

HFS

Nätverket Hälsofrämjande sjukvård

Framtidsvision

